Pôdotvorné činitele a procesy

 V dôsledku pôsobenia pôdotvorných činiteľov a pomocou pôdotvorného procesu nám vzniká pôdny typ, ktorý má svoj pôdny profil, na ktorom pozorujeme vrstvy pôdy - pôdne horizonty, na určenie pôdneho typu je nutné vykopať pôdnu sondu- dĺžka 1,5m šírka 1m; na Slovensku – do hĺbky 1,5m

Hlavné pôdne TYPY Zeme

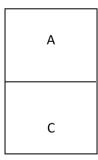
Všade na Zemi (od rovníka k pólom) sa vyskytujú rôzne pôdne typy

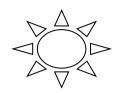
Príčinou je rôzne podnebie

Pôdne typy (smerom od rovníka k pólom):

- 1. *Červeno žlté pôdy:* Výskyt okolie rovníka dažďové pralesy, veľmi hlboké pôdy (10-11m po materskú horninu), Vznik: pôdotvorným procesom feralitizácia pôda sa obohacuje o železo a hliník, veľmi veľa humusu
- 2. **Červené pôdy saván:** Taktiež vznikajú Feralitizáciou, avšak nie je až taká silná, v subekvatoriálnom podnebnom pásme (Južná Amerika, Afrika, India) -dajú sa obrábať, sú úrodné
- 3. púšťové pôdy: Výskyt tropické podnebné pásmo, vrstva humusu žiadna/ veľmi tenká; neúrodné, zasolené pôdy, Afrika: Sahara, Kalahari, Namib; Južná Amerika: Atacama; Ázia: Gobi; Arabský polostrov: Nafud; Austrália: Simpsonova púšť, Veľká piesočná púšť
- 4. žltozeme a červenozeme výskyt: vo vlhkých subtropických oblastiach (napr. v USA na Floride, Austrália, Čína ...), pôdny typ vzniká vďaka procesu feritizácie (= chemické zvetrávanie, pôda sa obohacuje o železo)
- 5. gaštanové pôdy a černozeme výskyt v miernom podnebnom pásme (stepi)

Černozem: vzniká černozemným procesom - pôda sa obohacuje o humus

6. podzolová pôda- výskyt: v TAJGE (najmä Kanada, Škandinávia, Rusko).

- Pod ihličnatým lesom
- Kyslá pôda

Vzniká procesom podzolizácie (= pôdotvorný proces, pri ktorom sa pôda obohacuje o kyslú zložku z

ihličia)

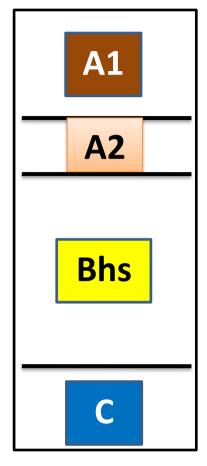
Pôdny profil:

A1-humus

A2-horizont ochudobnený o kyslú zložku

Bhs – horizont obohatený o kyslú zložku

C-materská hornina

7. *Tundrová pôda* - je večne zamrznutá (=permafrost)

- -v lete sa na nej objavuje SOLIFLUKCIA (pôdny tok)
- -neúrodná
- -rastú len nejaké machy, lišajníky